

2. У Запорізькій області сім районів повністю покриті об'єднаними територіальними громадами [Електронний ресурс]. – Режим доступу :https://mlt.gov.ua/index.php?option=com_content&task=view&id=13797&Itemid=1
3. ОТГ Запорізької області переходять на етап сталого розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://zor.gov.ua/content/otg-zaporizkoyi-oblasti-perehodyat-na-etap-stalogo-rozvytku>
4. Левонюк Т. Шанс на нові можливості: що відбувається із євроінтеграцією в Запоріжжі [Електронний ресурс]. – Режим доступу :<https://www.eurointegration.com.ua/articles/2020/04/15/7108350/>
5. Дем'яненко Л. Реформа адміністративно-територіального устрою: плани та перспективи [Електронний ресурс] / Л. Дем'яненко // Стратегія сталого розвитку України – 2030. – 2020. – № 8. – С. 6–10.

КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ОРГАНІЗАЦІЇ ЯК СКЛАДОВА ЕФЕКТИВНОЇ ЕКОНОМІКИ РЕГІОНУ

В.В. Романюк, студентка 2 курсу магістратури

П.В. Гудзь, Доктор економічних наук, професор, академік Академії економічних наук України

Національний університет «Запорізька політехніка»

Актуальність обраної теми полягає в тому, що в умовах глобалізації та необхідності інтеграції в світовий економічний простір, універсальним критерієм стратегії розвитку будь-якої країни повинна стати конкурентоспроможність, як ймовірність реалізації конкурентних переваг на внутрішньому і зовнішньому ринках. Загальні аспекти оцінювання конкурентоспроможності розглядали Балабанова Л. В. та Холод В. В. у монографії. Білецька І. І. присвятила дисертацію механізму підвищення конкурентоспроможності промислового підприємства на олігополістичному ринку. Ігнат'єва І. А. присвятила конкурентоспроможності окремий розділ в монографії. Дискусійний характер та активний розвиток неприбуткових організацій приводять до необхідності подальших досліджень.

На основі аналізу теорії та специфіки взаємодії неприбуткових державних, неприбуткових недержавних та комерційних суб'єктів у контексті маркетингової перспективи виокремлюють ключові сфери конкуренції (ресурси, кваліфікований персонал, споживачі) та форми співпраці, що створюють маркетингові можливості для спільного охоплення ринку, спільних комунікацій із цільовими аудиторіями, взаємовигідного співробітництва на засадах компромісу економічних та некомерційних цілей.

Суспільство являється складною системою, яка складається із таких основних частин, як державна влада, соціальна сфера та економічна сфера.

Кожен елемент виконує важливі функції, взаємодіючи, впливаючи та перебуваючи під впливом інших складових. Так, діяльність органів державної влади спрямована на розвиток та зміцнення держави, забезпечення стабільності всередині країни та встановлення міждержавних відносин. З цих позицій соціальні відносини все ж не є пріоритетними, а рівень соціального розвитку для держави є одним із показників ефективності діяльності та стійкості розвитку суспільства. Таким чином, держава повинна гармонійно поєднувати функції влади та надання різноманітних товарів та послуг для суспільства, що реалізується через розгалужену мережу закладів, які контролюються органами влади. Виробництво таких благ здійснюється за рахунок грошей платників податків в умовах конкурентного середовища.

На думку Барабась Д. О., конкурентоспроможність є багатогранною і багаторівневою категорією, яка в ринкових умовах стає інтегральною характеристикою господарюючого суб'єкта щодо його відповідності об'єктивним (зовнішнім стосовно нього) економічним умовам.

При визначенні змісту управління конкурентоспроможністю некомерційної організації доцільно наголосити на таких аспектах:

- по-перше, управління конкурентоспроможністю неприбуткової організації є напрямом менеджменту, відмінність якого полягає у специфічному об'єкті впливу, яким у даному випадку виступають конкурентні переваги. Відповідний аспект найкраще розкрито у трактуванні Е. А. Тостікова, згідно з яким управління конкурентоспроможністю неприбуткової організації є напрямом менеджменту, націленим на формування, розвиток і реалізацію конкурентних переваг і забезпечення життєдіяльності цього суб'єкта діяльності;

- по-друге, управління конкурентоспроможністю слід розглядати як складний процес, який здійснюється на постійній основі та передбачає визначення, врахування та/або цілеспрямований вплив на фактори, які на неї впливають та формують.

Проведений аналіз різних підходів дозволяє визначити конкурентоспроможність неприбуткової організації як її здатність здійснювати ефективну діяльність, задовольняючи потреби споживачів у якісній та безпечній продукції та отримуючи конкурентні переваги на ринку з меншими затратами і динамічніше, ніж конкуренти.

Таким чином, можна зробити висновок, що конкуренція – це ключове поняття, яке виражає саму суть ринкових відносин. Готовність суб'єктів економіки до конкурентної боротьби залежить від усвідомлення природи конкуренції, форм її прояву, методів конкурентної боротьби та чинників, що визначають ефективність господарювання суб'єктів економіки в такій боротьбі. В умовах існування значної кількості різних наукових підходів особливого значення набуває дослідження еволюції поглядів на конкуренцію, оскільки саме таким шляхом можна систематизувати рекомендації щодо підвищення рівня конкурентоспроможності як окремого економічного суб'єкта, так і економіки країни в цілому.

Література

1. Балабанова Л. В., Холод В. В. Маркетингове управління конкурентоспроможністю підприємств: стратегічний підхід: монографія. Донецьк: ДонДУЕТ, 2016. 294 с.
2. Барабась Д. О. Конкурентний потенціал і конкурентоспроможність підприємства: суть, співвідношення та етапи оцінювання // Маркетинг: теорія і практика: Матеріали V міжнар. науково-практичної конференції, 25–26 травня 2016 р. – К.: КНЕУ, 2016. – 48 с.
3. Горбаль Н. І., Шандрівська О. Є., Сопільник Л. І. Стратегія конкурентоспроможності в системі управління підприємством. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». 2019. № 649. С. 169–174.
4. Довгань Л. Е. Конкурентоспроможність підприємств: Монографія. К.: Політехніка, 2019. – с. 4-32
5. Іванов Ю. Б. Теоретичні основи конкурентної стратегії підприємства : Монографія / Ю.Б. Іванов та ін.; За заг. ред. Ю.Б. Іванова ; ХНЕУ. – Х.: ВД «ІНЖЕК», 2016 – 383 с.
6. Клименко С. М., О. С. Дуброва, Д. О. Барабась, Т. В. Омеляненко, А. В. Вакуленко. Управління конкурентоспроможністю підприємства: Навчальний посібник. – К.: КНЕУ, 2016. – 527 с., с. 25-74
7. Кузьмін О. Є. Управління конкурентоспроможністю підприємства: теоретичні засади, проблеми і прикладні аспекти. Конкурентоспроможність: проблеми науки і практики: монографія. Харків: ВД «ІНЖЕК», 2016. С. 116–132.
8. Нефедова О. Г. Механізм вибору конкурентної стратегії підприємства / О. Г. Нефедова // Вісник економічної науки України. – 2018. – № 2(14). – С. 117–120.
9. Павлова В. А. Конкурентоспроможність підприємства: оцінка та стратегія забезпечення: Монографія. / В. А. Павлова ; Дніпропетровськ : ДУЕП, 2016. – 276 с.
10. Сасенко М. Г. Стратегія підприємства: підручник. / М. Г. Сасенко. – Тернопіль: «Економічна думка». – 2016. – 390 с.

ДО ПИТАННЯ СОЦІАЛЬНО-ПОЛІТИЧНОГО АНАЛІЗУ ФЕНОМЕНУ УРБАНІСТИЧНО-ПРОСТОРОВИХ ЗМІН

І.А. Семенець-Орлова, завідувач кафедри публічного адміністрування, доктор наук з державного управління, доцент

Міжрегіональна Академія управління персоналом

Урбанізація обумовлює специфічні ситуації соціалізації жителів міст всіх статево-вікових і статусно-рольових категорій. Оскільки відбувається посилення цієї специфіки, зростає потреба в її осмисленні. Факти і досвід, що відображають міський спосіб життя, переконливо свідчать про те, що місто не тільки притягує, а й ефективно використовує людський потенціал. Воно за